

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 avril 2014

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 21 février 2003 créant
un Service des créances alimentaires au sein
du SPF Finances et le Code judiciaire, en
vue d'assurer le recouvrement effectif des
créances alimentaires

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 21 février 2003
créant un Service des créances alimentaires
au sein du SPF Finances

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code d'instruction criminelle
et la loi du 21 février 2003
créant un Service
des créances alimentaires
au sein du SPF Finances,
relative à la création d'un Registre national
des décisions judiciaires

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
MME **Muriel GERKENS**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 april 2014

WETSONTWERP

houdende wijziging van de wet van
21 februari 2003 tot oprichting
van een Dienst voor alimentatievorderingen
bij de FOD Financiën en tot wijziging
van het Gerechtelijk Wetboek, met het
oog op een effectieve invordering van
onderhoudsschulden

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van
21 februari 2003 tot oprichting van een
Dienst voor alimentatievorderingen bij de
FOD Financiën

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Wetboek
van strafvordering en de wet
van 21 februari 2003 tot oprichting
van een Dienst voor alimentatievorderingen
bij de FOD Financiën, wat de oprichting
van een nationaal register
van de rechterlijke beslissingen betreft

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Muriel GERKENS**

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Georges Gilkinet

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Peter Dedecker, Jan Jambon, Steven Vandeput, Veerle Wouters
PS	Olivier Henry, Christophe Lacroix, Alain Mathot, Christiane Vienne
CD&V	Carl Devlies, Kristof Waterschoot
MR	Olivier Destrebecq, Damien Thiéry
sp.a	Karin Temmerman
Ecolo-Groen	Georges Gilkinet
Open Vld	Luk Van Biesen
VB	Hagen Goyvaerts
cdH	Benoît Drèze

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Karolien Grosemans, Peter Luykx, N, Karel Uyttersprot, Bert Wollants
Laurent Devin, Isabelle Emmery, Yvan Mayeur, Franco Seminara, Eric Thiébaud
Jenne De Potter, Raf Terwingen, Jef Van den Bergh
David Clarinval, Luc Gustin, Marie-Christine Marghem
Dirk Van der Maelen, Peter Vanvelthoven
Meyrem Almaci, Muriel Gerkens
Patrick Dewael, Gwendolyn Rutten
Gerolf Annemans, Barbara Pas
Christian Brotcorne, Catherine Fonck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

LDD	Jean Marie Dedecker
-----	---------------------

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie
INDEP-ONAFH	:	Indépendant-Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

SOMMAIRE	Pages
I. Exposés introductifs	4
II. Discussion générale	8
III. Discussion des articles et votes	16

INHOUD	Blz.
I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Algemene bespreking	8
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	16

Documents précédents:

Doc 53 **3452/ (2013/2014):**

- 001: Projet transmis par le Sénat.
- 002: Amendements.

Doc 53 **0491/ (2010/2011):**

- 001: Proposition de loi de Mme Gerken et consorts.

Doc 53 **1962/ (2011/2012):**

- 001: Proposition de loi de Mme Gerken et consorts.

Voorgaande documenten:

Doc 53 **3452/ (2013/2014):**

- 001: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002: Amendementen.

Doc 53 **0491/ (2010/2011):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gerken c.s.

Doc 53 **1962/ (2011/2012):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gerken c.s.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi transmis par le Sénat au cours de ses réunions des 24 et 25 mars 2014.

Les propositions suivantes ont été jointes à la discussion du projet de loi:

— proposition de loi modifiant la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances (DOC 53 491/001);

— proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, relative à la création d'un Registre national des décisions judiciaires (DOC 53 1962/001).

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Projet de loi modifiant la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances et le Code judiciaire, en vue d'assurer le recouvrement effectif des créances alimentaires (DOC 53 3452/001)

M. Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, rappelle que le Service des créances alimentaires (ci-après SECAL) a été institué par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, dans le but de remédier au problème des créances alimentaires impayées et de favoriser l'exécution des décisions judiciaires.

En ce qui concerne la contribution alimentaire due aux enfants, le SECAL octroie des avances au créancier d'aliments lorsque le débiteur d'aliments s'est soustrait à l'obligation de paiement en tout ou en partie, pour deux termes consécutifs ou non, au cours des douze mois qui précèdent la demande. Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire indexée, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments. L'obligation alimentaire doit avoir été fixée dans une décision judiciaire exécutoire ou un acte authentique. Le SECAL octroie son intervention si le créancier d'aliments est domicilié en Belgique.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 24 en 25 maart 2014.

Aan de bespreking van het wetsontwerp werden de volgende wetsvoorstellen toegevoegd:

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën (DOC 53 491/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, wat de oprichting van een nationaal register van de rechterlijke beslissingen betreft (DOC 53 1962/001).

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een effectieve invordering van onderhoudsschulden (DOC 53 3452/001)

De heer Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, herinnert eraan dat de Dienst Alimentatievorderingen (hierna afgekort tot DAVO) werd opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor Alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, om antwoord te bieden op het vraagstuk van de onbetaalde alimentatievorderingen en om de uitvoering van de gerechtelijke uitspraken te bespoedigen.

Met betrekking tot het onderhoudsgeld dat aan de kinderen verschuldigd is, kent DAVO aan de onderhoudsgerechtigde voorschotten op het onderhoudsgeld toe wanneer de onderhoudsplichtige zich in de loop van de twaalf maanden die aan de aanvraag voorafgaan gedurende twee — al dan niet opeenvolgende — termijnen, geheel of ten dele onttrokken heeft aan de verplichting om het onderhoudsgeld te betalen. Het bedrag van de voorschotten is gelijk aan het bedrag van het geïndexeerde onderhoudsgeld, met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde. De onderhoudsplicht moet zijn vastgesteld in een uitvoerbare gerechtelijke beslissing of in een authentieke akte. DAVO verleent haar tegemoetkoming indien de onderhoudsgerechtigde zijn woonplaats in België heeft.

En outre, il est précisé que le créancier d'aliments ne peut avoir droit à une avance que si ses ressources mensuelles ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, en ce qui concerne les plafonds en matière de saisie sur salaire. Le plafond de ressources est lié à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire qui fixe les limites de saisissabilité du salaire. Ce plafond est donc fixé à 1 300 euros, majoré d'un montant de 65 euros par enfant à charge. Ceci a pour conséquence que de nombreux parents célibataires ayant une activité professionnelle ne sont actuellement pas dans les conditions pour pouvoir recourir au système d'avances.

Lorsqu'un créancier d'aliments fait appel au SECAL, ce dernier agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments. Lorsque ce service a payé des avances sur pensions alimentaires, il est subrogé de plein droit au créancier d'aliments, à concurrence du montant des avances, pour la perception et le recouvrement de la créance alimentaire.

Sous la précédente législature, la HIVA — KULeuven a réalisé une étude sur le SECAL ("Impact budgétaire de l'octroi d'avances par le Service des créances alimentaires SECAL", professeur Pacolet et M. De Wispelaere) visant à analyser les possibilités d'améliorer le recouvrement et de calculer le coût de l'élargissement du système des avances à des tranches de revenus supérieures. Plusieurs recommandations ont alors été formulées.

Ces recommandations ont entraîné l'inscription du passage suivant dans l'accord de gouvernement du 1er décembre 2011: "Pour venir en aide aux familles confrontées à la défaillance du débiteur d'aliments, le gouvernement entend améliorer l'action du Fonds de créances alimentaires (SECAL), notamment en optimisant les récupérations des avances auprès du parent débiteur et en informant encore mieux la population sur les services proposés par le SECAL."

Plusieurs parlementaires estimaient également qu'une modification législative était nécessaire. Plusieurs propositions de loi ont dès lors été déposées, tant à la Chambre des représentants qu'au Sénat. Elles ont abouti, au Sénat, au projet de loi qui est présenté aujourd'hui. Le ministre en rappelle les éléments principaux:

— le plafond de revenus pour pouvoir recourir au système d'avances est porté à 1 800 euros (montant de base non indexé);

Tevens wordt bepaald dat de onderhoudsgerechtigde slechts recht kan hebben op een voorschot indien zijn maandelijkse bestaansmiddelen niet hoger zijn dan het bedrag dat wordt bepaald in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wat de grenzen voor het loonbeslag betreft. Het bestaansmiddelenplafond wordt gekoppeld aan artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, dat de grenzen voor de beslagbaarheid van het loon bepaalt. In dit verband wordt dit plafond bepaald op 1 300 euro, verhoogd met 65 euro per kind ten laste. Dit heeft tot gevolg dat heel wat alleenstaande ouders met een beroepsactiviteit momenteel niet aan de voorwaarden voldoen om een beroep te kunnen doen op de voorschotregeling.

Wanneer een onderhoudsgerechtigde een beroep doet op DAVO, treedt DAVO op in naam en voor rekening van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer DAVO voorschotten op onderhoudsgeld heeft betaald, treedt deze dienst daarom ten belope van de voorschotten van rechtswege in de plaats van de onderhoudsgerechtigde voor de inning en invordering van de alimentatievordering.

Onder de vorige regeerperiode werd een studie over DAVO uitgevoerd door HIVA — KULeuven ("Budgettaire impact van de toekenning van de voorschotten door de Dienst voor alimentatievorderingen DAVO", professor Pacolet en de heer De Wispelaere), teneinde de mogelijkheden tot verbetering van de invordering te analyseren en de kostprijs te berekenen van de uitbreiding van het voorschottensysteem tot hogere inkomensgenieters. Er werden een aantal aanbevelingen geformuleerd.

Deze aanbevelingen gaven aanleiding tot opname in het regeerakkoord van 1 december 2011 van volgende passage: "Om gezinnen te helpen waar de onderhoudsplichtige in gebreke blijft, wil de regering de werking van de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) verbeteren door onder andere de recuperatie van de voorschotten bij de onderhoudsplichtige ouder te optimaliseren en de bevolking beter te informeren over de dienstverlening van DAVO."

Ook heel wat parlementsleden waren de mening toegedaan dat de wetgeving moet worden gewijzigd. Zowel in de Kamer als in de Senaat werden derhalve verschillende wetsvoorstellen ingediend. Deze voorstellen hebben in de Senaat geleid tot het wetsontwerp dat thans ter bespreking voorligt. De minister overloopt de belangrijkste aspecten ervan:

— de inkomensgrens om een beroep te kunnen doen op de voorschotregeling wordt opgetrokken tot 1 800 euro (niet-geïndexeerd basisbedrag);

— la majoration pour les enfants à charge de 65 euros par enfant est maintenue, et est doublée pour les enfants handicapés ayant droit à des allocations familiales majorées;

— une simplification administrative est prévue lors de la demande d'une avance au SECAL. A l'avenir, le demandeur ne devra plus présenter un avertissement-extrait de rôle des impôts sur les revenus car le SECAL pourra demander cette information directement auprès du Service public fédéral Finances;

— la participation du créancier d'aliments aux frais de fonctionnement du SECAL, aujourd'hui de 5 %, est mise à charge du débiteur d'aliments. La participation du débiteur sera dorénavant de 13 %. Il est porté à 13 % et non à 15 % car ce pourcentage est suffisant pour couvrir les frais de fonctionnement du SECAL;

— l'article 16 de la loi sur le SECAL empêchait jusqu'à présent le recouvrement sous le montant du revenu d'intégration. Le projet à l'examen confère au SECAL des droits de perception et de recouvrement identiques à ceux du créancier d'aliments. Concrètement, cela signifie que le recouvrement pourra porter sur le montant inférieur à la limite du revenu d'intégration, ce qui n'est pas possible aujourd'hui pour le SECAL. Si la société estime que le bien-être de ses enfants relève de l'intérêt général, nous devons alors en tant que société prendre nos responsabilités;

— si le débiteur d'aliments n'a pas de domicile connu en Belgique ni à l'étranger, la notification est adressée au procureur du Roi de Bruxelles. Les intérêts de retard sont calculés à partir de cette notification;

— il est institué auprès du SPF Justice un fichier central des jugements, arrêts et actes allouant une pension alimentaire, ainsi qu'un comité de surveillance;

— la modification apportée à la loi hypothécaire réside dans l'introduction d'un privilège général sur les biens meubles pour les dettes alimentaires. Ce privilège occupe un rang favorable pour le créancier d'aliments et se limite à 15 000 euros;

— une modification apportée au Code pénal permet au juge de sanctionner l'infraction de l'abandon de famille en infligeant une peine de déchéance du droit de conduire.

— de verhoging voor kinderen ten laste, ten belope van 65 euro per kind, wordt behouden en wordt verdubbeld voor kinderen met een handicap die recht hebben op verhoogde kinderbijslag;

— de bij DAVO in te dienen voorschotaanvraag wordt administratief vereenvoudigd. In de toekomst zal de aanvrager geen aanslagbiljet van zijn inkomstenbelasting meer moeten voorleggen, aangezien DAVO die gegevens direct bij de FOD Financiën zal kunnen opvragen;

— de bijdrage van de onderhoudsgerechtigde aan de werkingskosten van DAVO, die momenteel 5 % bedraagt, wordt ten laste gelegd van de onderhoudsplichtige; de bijdrage van de onderhoudsplichtige zal voortaan 13 % bedragen. De bijdrage bedraagt geen 15, maar 13 %, omdat dit percentage volstaat om de werkingskosten van DAVO te dekken;

— artikel 16 van de DAVO-wet voorzagt tot nog toe in een beperking van de invorderingsmogelijkheden tot aan het bedrag van het leefloon. Het ontwerp voorziet dat DAVO over dezelfde innings- en invorderingsrechten beschikt als de onderhoudsgerechtigde. Concreet komt dit erop neer dat onder de grens van het leefloon zal kunnen worden ingevorderd, wat DAVO vandaag niet kan. Als onze maatschappij zijn kinderen écht als van openbaar belang beschouwt, dan moeten we als maatschappij onze verantwoordelijkheid nemen;

— voor onderhoudsplichtigen die in België noch het buitenland een gekende woonplaats hebben wordt kennisgeving gedaan bij de procureur des Konings te Brussel. Vanaf deze kennisgeving lopen de nalatighedsinteressen;

— binnen de FOD Justitie wordt een Centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering opgericht, alsook een toezichtscomité;

— de wijziging van de hypotheekwet betreft de invoering van een algemeen voorrecht op roerende goederen voor de onderhoudsschulden. Dit voorrecht bekleedt een voor de onderhoudsgerechtigde gunstige rang en beperkt zich tot 15 000 euro;

— het strafwetboek wordt gewijzigd door de mogelijkheid te voorzien voor de rechter om het misdrijf van familieverlating te bestraffen met "het verval van het recht tot sturen".

L'amélioration des possibilités de recouvrement a pour but de compenser le coût budgétaire de 8 millions d'euros résultant de l'augmentation du plafond du salaire pour pouvoir recourir au système d'avances. Le projet de loi est donc établi dans une perspective neutre d'un point de vue budgétaire.

Enfin, le ministre souhaite rappeler à la commission que le SPF Finances s'engage ainsi, par le truchement du SECAL, en faveur de l'avenir de nos enfants. C'est par là que commence la lutte contre la pauvreté.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances (DOC 53 491/001)

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) rappelle que son groupe suit cette problématique depuis de nombreuses années. Elle rappelle que l'objectif du SECAL est de permettre à tout parent de percevoir les créances alimentaires nécessaires à l'éducation des enfants et d'obtenir des avances sur créances alimentaires. Toutefois, la loi du 21 février 2003 a prévu des plafonds limitant de fait l'intervention du SECAL.

L'intervenante a donc déposé en octobre 2010, avec Mmes Meyrem Almaci et Zoé Genot (Ecolo-Groen), une proposition de loi en vue de supprimer le plafond que les créanciers d'aliments ne peuvent dépasser pour pouvoir bénéficier de l'accès aux avances sur créances non payées. En effet, il convient de ne pas perdre de vue que les obligations des deux parents, lorsqu'ils se séparent, consistent à garantir un niveau de vie de qualité à leurs enfants et de fournir à ceux-ci un niveau de vie le plus proche de celui qu'ils avaient avant la séparation. En outre, toute politique relative au paiement des créances alimentaires doit être guidée par le principe du droit. Par conséquent, la proposition de loi vise à supprimer ce plafond de revenus afin de permettre l'accès aux avances pour toute personne à qui un jugement a accordé le droit à une contribution alimentaire au profit de ces enfants.

De betere invorderingsmogelijkheden dienen als compensatie voor het budgettair prijskaartje van 8 miljoen euro dat vasthangt aan de verhoging van de inkomensbovengrens om een beroep te kunnen doen op de voorschotregeling. Het wetsontwerp is dus budgettair gezien neutraal.

Tot slot herinnert de minister de commissie eraan dat de FOD Financiën aldus, via DAVO, volop inzet op de toekomst van onze kinderen. Daar begint immers de strijd tegen armoede.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën (DOC 53 491/001)

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) geeft aan dat haar fractie dit thema al vele jaren volgt. Ze herinnert eraan dat DAVO tot doel heeft ervoor te zorgen dat iedere ouder de voor de opvoeding van de kinderen noodzakelijke alimentatievorderingen ontvangt en recht heeft op voorschotten op alimentatievorderingen. De wet van 21 februari 2003 heeft echter inkomensdrempels ingesteld waardoor de interventie van DAVO feitelijk beperkt wordt.

Daarom heeft de sprekerster in oktober 2010, samen met de dames Meyrem Almaci en Zoé Genot (Ecolo-Groen), een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekte de inkomensdrempel waarboven de onderhoudsgerechtigde geen aanspraak kan maken op voorschotten op onbetaald onderhoudsgeld, af te schaffen. Men mag immers niet uit het oog verliezen dat gescheiden ouders hun kinderen een kwaliteitsvolle levensstandaard dienen te waarborgen, die zo dicht mogelijk aansluit bij die van vóór de scheiding. Bovendien moet elk beleid inzake de betaling van alimentatievorderingen worden gestuurd door het beginsel van de naleving van het recht. Dit wetsvoorstel heeft dan ook tot doel die inkomensbovengrens af te schaffen, zodat eenieder aan wie een vonnis het recht heeft verleend op onderhoudsgeld voor de kinderen, aanspraak kan maken op die voorschotten.

C. Proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, relative à la création d'un Registre national des décisions judiciaires (DOC 53 1962/001)

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) souligne qu'une des missions du SECAL consiste dans le recouvrement des pensions et contributions alimentaires et ce en application des décisions judiciaires.

Une précédente évaluation du fonctionnement du SECAL a toutefois mis en lumière la nécessité pour celui-ci de disposer d'une liste des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière de pensions alimentaires. A cette fin, la création d'un registre national permettra de simplifier le travail administratif du SECAL et d'uniformiser les méthodes de travail lors de la constitution et du suivi des dossiers traités par le SECAL; l'objectif final étant le raccourcissement des délais de recouvrement.

Mme Gerkens rappelle que son groupe a donc déposé une proposition de loi visant à créer un tel registre auquel tant le SECAL que la commission des contributions alimentaires aura accès.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions des membres

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) souligne une nouvelle fois que le relèvement du plafond de revenus pour bénéficier de l'accès aux avances sur créances non payées constitue certes une avancée en soi mais demeure toujours discriminatoire et n'a pas réellement de sens. En effet, ce plafond continue d'exclure de fait de nombreux parents alors que, comme d'autres, ils bénéficient d'une décision judiciaire ou d'un acte authentique qui fixe le montant de la contribution alimentaire destinée à leurs enfants et que le débiteur d'aliments ne remplit manifestement pas ces obligations.

L'intervenante annonce dès lors qu'elle déposera un amendement en vue de supprimer purement et simplement ce plafond. Elle se réfère pour le surplus à l'exposé de sa proposition n° 491/001.

En ce qui concerne la création au sein du SPF Justice d'un registre dénommé "fichier central des jugements, arrêts et actes allouant une pension alimentaire" consultable par le SECAL, Mme Gerkens soutient naturellement cette mesure car le SECAL est régulièrement

C. Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, wat de oprichting van een nationaal register van de rechterlijke beslissingen betreft (DOC 53 1962/001)

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) geeft aan dat een van de opdrachten van de DAVO erin bestaat onderhoudsgeld en alimentatiebijdragen te vorderen, op grond van rechterlijke beslissingen.

Uit een vorige evaluatie van de werking van de DAVO is evenwel gebleken dat deze Dienst over een lijst moet beschikken van de rechterlijke beslissingen en van de authentieke akten inzake onderhoudsgeld. Het aanleggen van een nationaal register zal in dat verband het administratief werk van DAVO vereenvoudigen en zorgen voor uniforme werkmethode wat de opmaak en de opvolging van de door DAVO behandelde dossiers betreft; de uiteindelijke doelstelling is een inkorting van de vorderingstermijnen.

Mevrouw Gerkens wijst erop dat haar fractie bijgevolg een wetsvoorstel indient dat ertoe strekt een dergelijk register aan te leggen waar zowel DAVO als de commissie voor onderhoudsbijdragen toegang toe zullen hebben.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen van de leden

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) beklemtoont nogmaals dat de verhoging van de inkomensbovengrens om in aanmerking te komen voor voorschotten op niet-betaalde vorderingen, op zich weliswaar een stap vooruit is, maar nog steeds een discriminatie inhoudt en weinig zoden aan de dijk brengt. Die inkomensdrempel blijft namelijk heel wat ouders uitsluiten terwijl zij, net zoals anderen, een rechterlijke beslissing of een authentieke akte in handen hebben waarin het bedrag van de voor hun kinderen bestemde onderhoudsbijdrage is vastgesteld, en de onderhoudsplichtige zijn verplichtingen duidelijk niet nakomt.

De spreekster kondigt bijgevolg aan dat ze een amendement zal indienen om die inkomensbovengrens simpelweg af te schaffen. Voor het overige verwijst ze naar de toelichting bij haar wetsvoorstel nr. 491/001.

In verband met de oprichting, binnen de FOD Justitie, van een register genaamd "centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering" dat door DAVO kan worden geraadpleegd, is mevrouw Gerkens die maatregel

confronté à des parents ne disposant plus d'une copie de leur jugement ou arrêt.

Elle se demande toutefois si le ministre s'est interrogé sur l'avantage de loger ce registre au sein du SPF Justice en lieu et place du SPF Finances.

Mme Veerle Wouters (N-VA) concède que le projet de loi comprend des mesures visant à améliorer le recouvrement des créances alimentaires par le SECAL notamment par l'instauration d'un nouveau plafond. Ce projet de loi reste toutefois incomplet et comporte des imprécisions.

L'intervenante pointe le fait que l'essentiel des dispositions de ce projet concerne des modifications relatives au Code judiciaire et au Code pénal: création d'un fichier central des décisions judiciaires allouant une pension alimentaire, création d'un comité de gestion et de surveillance de ce fichier central, retrait du permis de conduire comme nouvelle sanction en cas de non-paiement des contributions alimentaires. Dès lors, elle estime opportun de demander des avis circonstanciés au ministre de la Justice ou à défaut à la commission de la Justice de la Chambre sur la faisabilité de ces mesures. Dans le même ordre d'idées, l'oratrice s'interroge sur l'opportunité de créer une nouvelle sanction alors que les sanctions actuelles ne sont pas exécutées. Ne faudrait-il pas mettre l'accent sur l'exécution des peines prononcées? Le retrait d'un permis ne risque-t-il pas de compliquer le travail ou la recherche de travail du débiteur d'aliments, ce qui ne fera qu'aggraver le problème?

La création du fichier central des décisions judiciaires allouant une pension alimentaire pose également question puisque certains documents contiendront forcément des éléments confidentiels. Qui pourra consulter ledit fichier? La Commission de la protection de la vie privée (CPVP) s'est-elle prononcée sur ce point précis?

Enfin, la note adressée par l'*Orde van Vlaamse Balies* (OVb) conforte l'intervenante dans l'idée que le texte de ce projet de loi doit être amélioré. Différentes remarques dont celles relatives au droit de plainte du SECAL ou à la transaction amiable sont constructives et méritent d'être examinées. L'oratrice suggère donc de demander un avis de la commission de la Justice sur le présent projet de loi.

uiteraard genegen, omdat DAVO geregeld te maken krijgt met ouders die geen kopie meer bezitten van hun vonnis of arrest.

Zij wil evenwel weten of de minister zich terdege heeft afgevraagd wat het voordeel ervan is dit register onder te brengen bij de FOD Justitie in plaats van bij de FOD Financiën.

Mevrouw Veerle Wouters (N-VA) erkent dat dit wetsontwerp maatregelen bevat die het DAVO makkelijker moeten maken de verschuldigde onderhoudsuitkeringen in te vorderen, meer bepaald door te voorzien in een nieuw maximumbedrag. Dit wetsontwerp is echter nog altijd onvolledig en op bepaalde punten onnauwkeurig.

De spreker merkt onder meer op dat het merendeel van de bepalingen betrekking heeft op wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek en het Strafwetboek: de oprichting van een centraal bestand met alle rechtspraak waarbij een onderhoudsuitkering wordt toegekend, de oprichting van een beheers- en toezichtsc comité voor dat centraal bestand, de intrekking van het rijbewijs als nieuwe straf bij niet-betaling van de verschuldigde onderhoudsuitkeringen. Zij acht het dan ook wenselijk de minister van Justitie of anders de Kamercommissie voor de Justitie om uitvoerig advies te vragen over de haalbaarheid van die maatregelen. Aansluitend daarop heeft de spreker vragen bij de wenselijkheid van een nieuwe sanctie, ermee rekening houdend dat de bestaande sancties niet worden toegepast. Moet niet de nadruk worden gelegd op de uitvoering van de uitgesproken straffen? Dreigt de intrekking van het rijbewijs het voor de onderhoudsplichtige niet moeilijker te maken naar het werk te gaan of werk te zoeken, wat het probleem alleen maar zal verergeren?

De oprichting van het centraal bestand met rechtspraak waarbij een onderhoudsuitkering wordt toegekend, doet eveneens vragen rijzen, aangezien sommige documenten onvermijdelijk vertrouwelijke gegevens zullen bevatten. Wie zal dat bestand mogen raadplegen? Heeft de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) zich over dat concreet punt uitgesproken?

Ten slotte sterkt de nota van de Orde van Vlaamse Balies (OVb) de spreker in haar overtuiging dat de tekst van dit wetsontwerp moet worden verbeterd. Verscheidene opmerkingen, onder meer aangaande het recht voor DAVO om een klacht in te dienen, of de minnelijke schikking, zijn constructief bedoeld en dienen van naderbij te worden bekeken. De spreker stelt dus voor om de commissie voor de Justitie om advies te vragen over dit wetsontwerp.

M. Carl Devlies (CD&V) rappelle que le projet de loi à l'examen a été déposé par tous les partis de la majorité au Sénat. Ce texte se base sur une proposition de loi déposée sous la précédente législature. Il a été amélioré à l'issue de plusieurs auditions organisées par la commission des Finances et des affaires économiques du Sénat. Ce projet vise, d'une part, à améliorer les possibilités de recouvrement du Service des créances alimentaires (SECAL) et, d'autre part, à relever le plafond de revenus pris en compte pour l'intervention du SECAL. En outre, il restreint la possibilité de remise de dettes alimentaires.

Il est absolument nécessaire de modifier la législation en vigueur. Le SECAL a été créé en 2003 afin de pouvoir répondre à la problématique des créances alimentaires impayées et de l'exécution des décisions judiciaires.

Dans l'état actuel de la législation, trois problèmes se posent.

Premièrement, le plafond de revenus pris en compte pour déterminer qui peut bénéficier du régime des avances du SECAL est trop bas. À l'heure actuelle, le créancier d'aliments n'a droit à une avance que si ses ressources ne dépassent pas 1 373 euros, ce montant étant majoré de 65 euros par enfant à charge. Dès lors, de nombreux parents isolés exerçant une activité professionnelle sont exclus du droit de bénéficier d'une avance. Les femmes peu qualifiées qui ont de jeunes enfants, qui ont une expérience du travail limitée voire inexistante sont les plus touchées.

Deuxièmement, le créancier d'aliments doit lui-même contribuer aux frais de fonctionnement du SECAL. Or, il ne se justifie pas que le créancier d'aliments doive supporter des frais parce qu'un débiteur d'aliments se soustrait à son obligation d'entretien.

Troisièmement, le SECAL est confronté à l'imperfection du recouvrement des créances alimentaires et des avances. Lorsqu'un créancier d'aliments fait appel au SECAL, ce dernier agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments. Lorsque le SECAL a payé des avances sur pensions alimentaires, il est subrogé de plein droit au créancier d'aliments, à concurrence du montant des avances, pour la perception et le recouvrement de la créance alimentaire. Au niveau du recouvrement des avances payées et des arriérés, il s'avère toutefois que le SECAL bute sur certains obstacles légaux l'empêchant de recouvrer ces montants d'une façon efficace.

Le projet de loi à l'examen offre une solution à ces trois problèmes.

De heer Carl Devlies (CD&V) herinnert eraan dat het voorliggende wetsontwerp werd ingediend door alle meerderheidspartijen in de Senaat. De tekst is gebaseerd op een wetvoorstel uit de vorige zittingsperiode en werd verbeterd na verscheidene hoorzittingen in de commissie voor de Financiën en Economische aangelegenheden van de Senaat. Het wetsontwerp heeft tot doel om enerzijds de invorderingsmogelijkheden van de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) te verbeteren en anderzijds het inkomensplafond om beroep te doen op DAVO, te verhogen. Daarnaast wordt het ook moeilijker om onderhoudsschulden kwijt te schelden.

Het is absoluut noodzakelijk dat er een aanpassing komt aan de huidige wetgeving. DAVO werd in 2003 opgericht om een antwoord te kunnen bieden op de problematiek van de onbetaalde alimentatievorderingen en de uitvoering van gerechtelijke uitspraken.

In de huidige stand van de wetgeving zijn er drie knelpunten.

Ten eerste is de inkomensgrens die bepaald wie beroep kan doen op de voorschotregeling van DAVO te laag. Op dit moment heeft de onderhoudsgerechtigde slechts recht op een voorschot wanneer zijn of haar netto bestaansmiddelen 1 373 euro bedraagt, en dit verhoogd met 65 euro per kind ten laste. Dit heeft als gevolg dat heel wat beroepsactieve alleenstaande ouders uit de boot vallen om te kunnen genieten van een voorschotregeling. Voornamelijk laaggeschoolde vrouwen met jonge kinderen, die geen of slechts een beperkte werkervaring hebben, worden hierdoor getroffen.

Ten tweede moet een onderhoudsgerechtigde zelf financieel bijdragen aan de werking van DAVO. Het is niet rechtvaardig dat de onderhoudsgerechtigde kosten moet betalen omdat de onderhoudsplichtige zich onttrekt aan zijn onderhoudsverplichting.

Ten derde kampt DAVO met een gebrekkige invordering van onderhoudsschulden en voorschotten. Wanneer een onderhoudsgerechtigde beroep doet op de DAVO treedt de DAVO op in naam en voor rekening van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer de DAVO voorschotten op onderhoudsgeld heeft betaald, dan treedt deze dienst ten belope van de voorschotten van rechtswege in de plaats van de onderhoudsgerechtigde voor de inning en invordering van de alimentatievordering. Bij het invorderen van de betaalde voorschotten en de achterstallen blijkt echter dat de DAVO bepaalde wettelijke hindernissen ondervindt om deze bedragen op een efficiënte wijze in te vorderen.

Het voorliggend wetsontwerp biedt een oplossing voor de drie knelpunten.

Tout d'abord, le plafond de revenus pour pouvoir faire appel au SECAL est porté à 1 800 euros par mois. Cela augmentera sensiblement le nombre d'enfants par ménage qui entreront en ligne de compte pour une avance. Il s'agit de 6733 enfants de plus, soit la moitié (52 %) en plus. Cette modification va faire reculer la pauvreté infantile.

En deuxième lieu, le créancier d'aliments ne devra plus payer de contribution destinée à couvrir les frais de fonctionnement du SECAL. Pour maintenir la neutralité budgétaire de ces mesures, la contribution du débiteur d'aliments est augmentée. Deux exemples:

— en cas d'adresse inconnue, la notification est adressée au procureur du Roi de Bruxelles. Ainsi, les débiteurs d'aliments qui changent régulièrement d'adresse ou qui habitent à l'étranger, ne pourront plus se soustraire à leurs obligations alimentaires;

— le SECAL peut lui-même interrompre la prescription. Il n'est ainsi plus nécessaire de recourir aux services d'un huissier de justice. Cela simplifiera le fonctionnement du SECAL et permettra de réaliser des économies.

L'adoption du projet de loi à l'examen est très importante en vue de préserver les enfants de parents divorcés de la précarité et de faire respecter les obligations du débiteur d'aliments. Le CD&V estime inadmissible que des dettes alimentaires ne soient pas payées. Le débiteur d'aliments doit être mis face à ses responsabilités. Grâce au projet de loi à l'examen, il y aura moins d'enfants qui grandiront dans la précarité.

Mme Meyrem Almaci (Ecolo-Groen) indique qu'elle suit cette problématique depuis la création du SECAL. Parmi les missions de ce Service, le recouvrement des créances alimentaires reste une mission primordiale car elle contribue indirectement à combattre la pauvreté.

L'intervenante rappelle que les statistiques démontrent que les femmes isolées avec au moins un enfant à charge courent un risque plus élevé de tomber sous le seuil de pauvreté. En 2011, ce risque était estimé à 22,2 % et près de 38 % de ces femmes sont créancières d'arriérés de pensions alimentaires.

Pour ces raisons, l'intervenante souligne, à l'instar de Mme Gerkens, que son groupe plaide depuis longtemps pour la suppression du plafond; ce qui permettra d'élargir le panel de bénéficiaires.

Ten eerste wordt de inkomensgrens om beroep te doen op DAVO verhoogd tot 1800 euro per maand. Hierdoor zal het aantal kinderen in de gezinnen die in aanmerking komen voor een voorschot sterk stijgen. Het gaat om 6733 kinderen meer of de helft (52 %) meer kinderen. Deze aanpassing zal de kinderarmoede verminderen.

Ten tweede zal de onderhoudsgerechtigde niet langer een bijdrage moeten betalen voor de werkingskosten van DAVO. Om deze maatregelen budgetneutraal te houden wordt de bijdrage van de onderhoudspllichtige verhoogd. Twee voorbeelden:

— indien geen adres gekend is, wordt de kennisgeving gedaan aan de procureur des Konings te Brussel. Hierdoor zullen onderhoudspllichtige die regelmatig van adres wijzigen of in het buitenland wonen, niet langer ontkomen aan hun alimentatieverplichtingen;

— DAVO kan verjaring zelf stuiten. Hierdoor is het niet langer nodig om via een deurwaarder te werken. Dit zal de werking van DAVO vereenvoudigen en het zal kosten besparen.

De goedkeuring van het wetsontwerp is zeer belangrijk om kinderen van gescheiden ouders uit de armoede te houden en om de plichten van de onderhoudsschuldige te doen nakomen. CD&V vindt het onaanvaardbaar dat alimentatieschulden niet worden betaald. De onderhoudspllichtige dient te worden gewezen op zijn verantwoordelijkheden. Door het voorliggend wetsontwerp zullen minder kinderen in armoede opgroeien.

Mevrouw Meyrem Almaci (Ecolo-Groen) geeft te kennen dat zij dit onderwerp al volgt sinds de oprichting van DAVO. Onder de taken van die dienst blijft de inning van alimentatievorderingen een primaire opdracht, omdat daardoor indirect tot armoedebestrijding wordt bijgedragen.

De spreekster wijst erop dat uit de statistieken blijkt dat alleenstaande vrouwen met ten minste één kind ten laste een hoger risico lopen om onder de armoedegrens terecht te komen. In 2011 werd dat risico op 22,2 % geraamd en bijna 38 % van die vrouwen wachten op achterstallige alimentatie.

Om die redenen beklemtoont de spreekster, net als mevrouw Gerkens, dat haar fractie al lang pleit voor de afschaffing van de inkomensbovengrens, waardoor het aantal begunstigden zal kunnen toenemen.

Le présent projet de loi ne propose qu'un relèvement duit plafond pour le porter à un montant de 1 800 €. Dans ce cas, quel est le pourcentage supplémentaire de personnes qui pourront bénéficier d'une intervention du SECAL?

L'intervenante s'interroge également quant à l'origine et à l'effectivité de la nouvelle sanction prévue à l'article 12 du projet de loi; soit la prononciation de la déchéance du droit de conduire un véhicule. Elle comprend qu'il s'agit d'un moyen de pression à l'encontre du débiteur d'aliments mais le ministre a-t-il examiné l'opportunité et la faisabilité de cette sanction?

Enfin, Mme Almaci demande quelle est l'influence de la création de chambres de médiation au sein du tribunal de la famille sur d'éventuels accords amiables de remboursement d'arriérés conclus par le SECAL avec le débiteur d'aliments ?

Mme Karin Temmerman (sp.a) souligne également l'importance d'un fonctionnement optimal du SECAL afin de lutter de manière effective contre la pauvreté. Car s'agissant de la pauvreté, les enfants sont finalement les premiers touchés. Elle se réjouit donc que le projet de loi prévoit:

— un relèvement du plafond jusqu'à 1 800 €, ce qui permettra à plus de 70 % des créanciers d'aliments, essentiellement des femmes, de bénéficier dorénavant des avances du SECAL;

— le paiement de la contribution aux frais de fonctionnement du SECAL à charge du débiteur d'aliments;

— différentes modalités en vue d'un recouvrement plus effectif.

L'intervenante est donc en faveur de ce projet de loi.

M. Benoît Drèze (cdH) s'interroge sur les capacités du SECAL à traiter les nouveaux dossiers qui seront générés du fait d'un relèvement du plafond à 1.800 €. Des moyens humains ou financiers supplémentaires sont-ils prévus?

Mme Christiane Vienne (PS) indique que la mesure phare de ce projet de loi réside dans le relèvement du plafond de revenus que le créancier d'aliments ne peut dépasser pour bénéficier de l'aide du SECAL. Elle rappelle que le non-paiement des pensions alimentaires contribue à approfondir la pauvreté et la précarité des familles dite monoparentales, c'est-à-dire dans sa grande majorité, des femmes avec enfants à charge et qui les élèvent seules. Or, le présent projet tend à optimiser le recouvrement des arriérés de contributions

Dit wetsontwerp voorziet alleen maar in een optrekking van het genoemd maximumbedrag tot 1 800 euro. Welk extra percentage gerechtigden zal dan op een DAVO-tegemoetkoming aanspraak kunnen maken?

De spreker stelt zich ook vragen over de oorsprong en de doeltreffendheid van de nieuwe sanctie in artikel 12 van het wetsontwerp: het verval van het recht tot besturen van een motorvoertuig. Zij begrijpt dat dit een pressiemiddel is tegen de onderhoudsplichtige, maar heeft de minister de wenselijkheid en haalbaarheid van die maatregel onderzocht?

Tot slot vraagt de spreker wat de invloed is van de oprichting in de familierechtbank van bemiddelingskamers over eventuele minnelijke schikkingen tot terugbetaling die door DAVO met de onderhoudsplichtige worden gesloten?

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) legt ook de nadruk op het belang van een optimale werking van DAVO om de armoede effectief te kunnen bevechten. Bij armoede worden de kinderen immers het eerst getroffen. Het verheugt haar dan ook dat het wetsontwerp voorziet in:

— een optrekking van de inkomensbovengrens tot 1 800 euro, waardoor meer dan 70 % van de onderhoudsgerechtigden — vooral vrouwen — voortaan baat zullen hebben van de DAVO-voorschotten;

— de betaling van de bijdrage in de DAVO-werkingskosten ten laste van de onderhoudsplichtigen;

— verschillende nadere regels met het oog op een doeltreffender terugvordering.

De spreker is dus voorstander van het wetsontwerp.

De heer Benoît Drèze (cdH) plaatst vraagtekens bij het vermogen van DAVO om de nieuwe dossiers als gevolg van het optrekken van het plafond tot 1800 euro te kunnen behandelen. Is voorzien in extra personele of financiële middelen?

Volgens mevrouw Christiane Vienne (PS) is de belangrijkste maatregel van dit wetsontwerp de verhoging van de inkomensbovengrens die de onderhoudsgerechtigde niet mag overschrijden om op DAVO-bijstand recht te hebben. Zij herinnert eraan dat de armoede en de bestaansonzekerheid van de zogenaamde eenoudergezinnen, dat wil zeggen voor het grootste deel alleenstaande moeders, toeneemt als onderhoudsuitkeringen niet worden uitbetaald. Dit wetsontwerp strekt er echter toe de invordering van achterstallige

alimentaires. C'est donc avec conviction que le PS votera ce projet.

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) soutient comme ses collègues ce projet mais souhaite obtenir des précisions quant à l'implémentation du registre dénommé "fichier central des jugements, arrêts et actes allouant une pension alimentaire". L'intervenant rappelle que l'informatisation du SPF Justice reste déficiente et que les budgets alloués à ce SPF sont très restreints. Le ministre peut-il confirmer qu'il a reçu de la part du ministre de la Justice la confirmation que des moyens suffisants seront libérés pour effectivement traduire dans les faits cette mesure?

A. Réponses du ministre

M. Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, souhaite apporter les précisions suivantes:

— le relèvement du plafond des ressources du créancier d'aliments à 1 800 € a été fixé en tenant compte d'un objectif de neutralité budgétaire;

— s'il n'est pas possible à ce stade de supprimer ledit plafond, ledit relèvement ouvrira le droit à des avances sur pension alimentaire à un nombre plus grand de bénéficiaires (70 % des créanciers d'aliments);

— la ministre de la Justice n'a pas d'objections à la mise en place du registre prévu à l'article 9 du projet, de sorte qu'il ne devrait pas y avoir de difficultés particulières;

— compte tenu de la densité des débats qui ont eu lieu au Sénat où une audition a été organisée avec les acteurs de terrain, le ministre estime qu'il n'est pas opportun de demander des avis supplémentaires et en particulier aux représentants des barreaux;

— en ce qui concerne les sanctions, la déchéance du droit de conduire peut dans certains cas être une sanction plus indiquée qu'une privation de liberté par exemple. Il faut à cet égard faire confiance à la justice quant au choix des sanctions à prononcer. D'autres pays prévoient d'ailleurs également le retrait du passeport international;

— la phase de médiation est déjà dépassée. Le SECAL intervient dans la phase de recouvrement à un moment où la contribution alimentaire est fixée dans un titre exécutoire par le juge et le notaire;

onderhoudsbijdragen te optimaliseren. De PS zal dit wetsontwerp dus met overtuiging steunen.

Zoals zijn collega's, steunt de heer *Georges Gilkinet (Ecolo-Groen)* dit wetsontwerp, maar hij wenst meer duidelijkheid over de oprichting van het zogenaamde "centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering". Hij herinnert eraan dat de informatisering van de FOD Justitie een zorgenkind blijft en dat de budgetten voor die FOD heel krap zijn. Kan de minister bevestigen dat hij van zijn collega van Justitie het akkoord heeft ontvangen dat er voldoende middelen worden vrijgemaakt om deze maatregel daadwerkelijk in praktijk te brengen?

B. Antwoorden van de minister

De heer Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, verstrekt de volgende inlichtingen:

— de verhoging van de inkomensboven grens van de alimentatiegerechtigde tot 1 800 euro is vastgesteld met inachtneming van de budgettaire neutraliteit;

— als het in dit stadium niet mogelijk is het "plafond" weg te nemen, zal de genoemde verhoging het recht op voorschotten op een uitkering tot onderhoud openen voor een groter aantal begunstigden (70 % van de onderhoudsgerechtigden);

— de minister van Justitie heeft geen bezwaar tegen de invoering van het in artikel 9 van het wetsontwerp bepaalde centraal bestand, zodat er geen bijzondere problemen zouden mogen zijn;

— gelet op de intensiteit waarmee de debatten werden gevoerd in de Senaat, waar een hoorzitting werd gehouden met sectoren uit het veld, is de minister van oordeel dat het niet opportuun is om bijkomende adviezen te vragen, in het bijzonder aan de vertegenwoordigers van de balies;

— wat de sancties aangaat, kan het verval van het recht tot sturen in sommige gevallen een meer aangewezen straf zijn dan bijvoorbeeld vrijheidsbeneming. In dat opzicht moet men vertrouwen stellen in het gerecht wat de keuze van de uit te spreken sancties betreft. Andere landen voorzien trouwens ook in de intrekking van het internationaal paspoort;

— de bemiddelingsfase is al lang achter de rug, DAVO treedt op in de invorderingsfase, op het ogenblik dat het onderhoudsgeld door de rechter of de notaris is vastgesteld in een uitvoerbare titel;

— il existe aujourd'hui près de 180 000 personnes créancières d'aliments dont 10 % sont confrontés à un non-paiement. Dans ce dernier groupe, près de 50 % ont des revenus inférieurs au plafond fixé par la loi;

— le SECAL dispose du personnel suffisant pour traiter l'éventuelle augmentation du nombre de dossiers;

— en ce qui concerne le registre central de jugements, il n'appartient pas au ministre des Finances de centraliser l'ensemble des décisions judiciaires allouant une pension alimentaire. Cette compétence appartient à la ministre de la Justice.

C. Répliques

Mme Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) espère effectivement que le montant des avances allouées par le SECAL sera compensé à terme par le montant total des recouvrements. Cette problématique a d'ailleurs été examinée dans une étude de l'HIVA-KULeu-ven fin 2012 qui a tenté de chiffrer les conséquences de différentes augmentations de plafond. La question demeure toutefois de savoir si le montant du recouvrement n'aura pas tendance à augmenter si on supprime le plafond et qu'on inclut désormais parmi les bénéficiaires des personnes qui ont des revenus supérieurs à la moyenne. On ne peut en effet affirmer que le SECAL sera d'office déficitaire si cette catégorie de personnes bénéficient désormais d'avances car le non-paiement de contributions alimentaires est le fait essentiellement de personnes insolvables ou dont les revenus sont trop faibles. Cette réflexion a-t-elle été menée?

En ce qui concerne la médiation, l'intervenante estime que le SECAL doit pouvoir la proposer mais doit se limiter aux modalités de remboursement. Il ne s'agit pas de renégocier le montant dû par le débiteur d'aliments. Il importe en effet que le SECAL dispose des moyens d'actions les plus larges pour faciliter le recouvrement des créances alimentaires.

Enfin, l'oratrice indique que la Ligue des Familles a également pointé le fait que les mêmes difficultés existent en matière de pensions alimentaires dues entre ex-conjoints. Un élargissement des compétences du SECAL peut-il être envisagé?

Mme Meyrem Almaci (Ecolo-Groen) prend note du fait que le nouveau plafond de revenus porté à 1 800 € permettra à près de 70 % des créanciers d'aliments de bénéficier d'une intervention du SECAL. Elle s'interroge

— momenteel zijn er bijna 180 000 onderhoudsge-rechtigden, van wie 10 % wordt geconfronteerd met niet-betaling. In laatstgenoemde groep heeft bijna 50 % een inkomen dat lager ligt dan het wettelijk vastgelegde maximum;

— DAVO beschikt over voldoende personeel om een eventuele toename van het aantal dossiers aan te kunnen;

— wat het centraal bestand met vonnissen aangaat, komt het de minister van Financiën niet toe alle gerechtelijke beslissingen te centraliseren waarbij een uitkering tot onderhoud wordt toegekend. Dat is een bevoegdheid van de minister van Justitie.

C. Replieken

Mevrouw Muriel Gerkens (Ecolo-Groen) hoopt inderdaad dat het bedrag van de door DAVO toegekende voorschotten op termijn zal worden gecompenseerd door het totale invorderingsbedrag. Dat vraagstuk werd eind 2012 trouwens onderzocht in een studie van de HIVA-KULeuven, waarin is geprobeerd de gevolgen van verschillende verhogingen van het maximumbedrag te becijferen. Niettemin blijft de vraag overeind of het invorderingsbedrag geen stijgende tendens zal vertonen als het maximumbedrag wordt afgeschaft en als tot de begunstigten voortaan ook mensen zullen behoren met een hoger dan gemiddeld inkomen. Er mag immers niet worden gesteld dat DAVO hoe dan ook in de rode cijfers zal komen indien die mensen voortaan aanspraak maken op een voorschot, want niet-betaling van uitkeringen tot onderhoud is hoofdzakelijk te wijten aan insolvente personen of mensen wier inkomen te laag ligt. Is daarover nagedacht?

De spreker vindt dat DAVO weliswaar bemiddeling moet kunnen voorstellen, maar dat die beperkt moet zijn tot de nadere terugbetalingsregels. Het is niet de bedoeling opnieuw te onderhandelen over het door de onderhoudsplichtige verschuldigde bedrag. Het is namelijk belangrijk dat DAVO over zo ruim mogelijke middelen beschikt om de invordering van de uitkeringen tot onderhoud te vergemakkelijken.

De spreker meldt tot slot dat de *Ligue des Familles* erop heeft gewezen dat dezelfde moeilijkheden rijzen in verband met de tussen gewezen echtgenote verschuldigde onderhoudsuitkeringen. Kan een uitbreiding van de bevoegdheden van DAVO worden overwogen?

Mevrouw Meyrem Almaci (Ecolo-Groen) neemt er nota van dat als gevolg van het nieuwe inkomensplafond van 1 800 euro, nagenoeg 70 % van de alimentatiege-rechtigden een voorschot zal kunnen krijgen van DAVO.

malgré tout sur le coût supplémentaire qu'engendrerait une suppression du plafond car il y aura encore 30 % de créanciers d'aliments qui ne pourront pas s'adresser au SECAL. Il s'agit d'une question d'équité

Sur le retrait du permis de conduire comme nouvelle sanction, le ministre peut-il préciser si un pays applique déjà cette sanction et si, par analogie avec le retrait du passeport international, des résultats significatifs peuvent être attendus de cette mesure?

Mme Veerle Wouters (N-VA) regrette une nouvelle fois que le projet de loi ne soit pas assez complet et n'apporte pas d'éclaircissements aux questions soulevées par l'OVB. Elle insiste dès lors pour que la commission demande l'avis de la commission de la Justice sur ce projet de loi.

La proposition de Mme Wouters de recueillir l'avis de la commission de la Justice est rejetée par 10 voix contre une et une abstention.

Le ministre précise que l'étude de l'HIVA-KULeuven contient de nombreuses données. Il appert notamment que la plupart du temps les conjoints ou cohabitants sont issus d'une même catégorie sociale. Le montant de la contribution alimentaire tient d'ailleurs compte des revenus du débiteur d'aliments. Dès lors, avec l'augmentation du plafond, les chances du recouvrement augmentent davantage; raison pour laquelle l'étude de l'HIVA-KULeuven prévoit que la mesure proposée permettra d'atteindre environ 70 % des créanciers d'aliments.

Pour ce qui concerne la problématique du recouvrement des pensions alimentaires entre époux, le ministre précise que les services du SECAL contribuent déjà au recouvrement des pensions alimentaires mais ne peuvent pas accorder des avances en raison du budget important que cela nécessiterait.

Enfin, le ministre communiquera à la commission une étude comparative des sanctions existantes en la matière dans d'autres pays. A titre indicatif, le retrait du permis comme sanction existe déjà au Royaume Uni.

Toch heeft zij vragen bij de bijkomende kosten die een afschaffing van het plafond met zich zou brengen. 30 % van de alimentatiegerechtigden kan immers nog steeds geen beroep doen op DAVO. Het is een kwestie van billijkheid.

Kan de minister in verband met de intrekking van het rijbewijs als nieuwe sanctie preciseren of die sanctie al door een ander land wordt toegepast en of, naar analogie van de intrekking van het internationaal paspoort, significante resultaten mogen worden verwacht van die maatregel?

Mevrouw Veerle Wouters (N-VA) betreurt nogmaals dat het wetsontwerp niet volledig genoeg is en dat het geen duidelijkheid schept over de vragen van de OVB. Zij dringt er dan ook op aan dat de commissie over dit wetsontwerp het advies van de commissie voor de Justitie inwint.

Het voorstel van mevrouw Wouters om het advies te vragen van de commissie voor de Justitie wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

De minister geeft aan dat het onderzoek van de HIVA-KULeuven tal van gegevens bevat. Daaruit blijkt onder meer dat de echtgenoten of de samenwonenden meestal tot eenzelfde sociale categorie behoren. Het bedrag van de onderhoudsbijdrage houdt trouwens rekening met de inkomsten van de alimentatieplichtige. Door de optrekking van het plafond nemen de kansen op invordering toe. Daarom zal volgens het onderzoek van de HIVA-KULeuven de voorgestelde maatregel de mogelijkheid bieden ongeveer 70 % van de alimentatiegerechtigden te bereiken.

Wat de problematiek van de invordering van de onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten betreft, stipt de minister aan dat de diensten van de DAVO al bijdragen tot de invordering van de onderhoudsgelden, maar dat ze geen voorschotten kunnen verlenen door het aanzienlijke budget dat dit zou vereisen.

Tot slot zal de minister een vergelijkend onderzoek van de in andere landen terzake bestaande sancties ter hand stellen van de commissieleden. Als aanwijzing kan worden gezegd dat de intrekking van het rijbewijs als sanctie al bestaat in het Verenigd Koninkrijk.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence et ne suscite pas de commentaire.

*
* *

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Mme Muriel Gerkens et M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) déposent l'*amendement n° 1* (DOC 53 3452/002) qui vise à supprimer le plafond de revenus afin que le droit au paiement des créances alimentaires soit reconnu comme un droit universel, juste et équitable.

Les auteurs renvoient à leurs interventions respectives lors de la discussion générale.

*
* *

L'amendement n° 1 est rejeté par 11 voix contre une.

L'article 2 est adopté par 11 voix et une abstention.

Art. 3 à 13

Ces articles n'appellent pas d'observations.

*
* *

Les articles 3 à 13 sont successivement adoptés par 11 voix et une abstention.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté sans modifications par 11 voix et une abstention.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag. Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

*
* *

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Mevrouw Muriel Gerkens en de heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) dienen *amendement nr. 1* (DOC 53 3452/002) in, dat tot doel heeft het inkomensplafond af te schaffen zodat het recht op betaling van de alimentatievorderingen als een universeel, rechtvaardig en billijk recht wordt erkend.

De indieners verwijzen naar hun respectieve betogen tijdens de algemene bespreking.

*
* *

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 1.

Artikel 2 wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 3 tot 13

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

*
* *

De artikelen 3 tot 13 worden achtereenvolgens aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Het hele wetsontwerp wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Les propositions de loi jointes n°s 491 et 1962 deviennent par conséquent sans objet.

Le rapporteur,

Muriel GERKENS

Le président,

Georges GILKINET

Dispositions qui nécessitent une mesure d'exécution (art.78,2, du Règlement de la Chambre):

— en application de l'article 105 de la Constitution: articles 9 et 13, alinéa 4;

— en application de l'article 108 de la Constitution: *nihil*.

Bijgevolg vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen nrs. 491 en 1962.

De rapporteur,

Muriel GERKENS

De voorzitter,

Georges GILKINET

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (art. 78,2, van het Reglement van de Kamer):

— met toepassing van artikel 105 van de Grondwet: artikelen 9 en 13, vierde lid;

— met toepassing van artikel 108 van de Grondwet: *nihil*.